

Դիրք գրելու արուեստը. «Նորա հեղինակներուն ուղղեալ քանի մը կարեւոր ակնարկութիւններ. գրեց Հ. Գարբեէլ Ա., Մէնէվշեան, Վիճննա, 1893. Գինն է 50 կոպ.

Այս «կարեւոր ակնարկութիւնները» շատ օգտակար և ի սկ ժամանակին հրապարակ հանած պիտի համարէնք, եթէ հաւատացնեք որ մեր նորուս հեղինակներից գէթ մէկն ու մէկը բանի աեղ կը դնէ իրենից փորձուած ու հմուտ մատենագրի խրատները: Ո՞ր գիրք կամ յօդուած գրող պատանին է մեղնում որ իրեն վազուց արգէն գալինեայ պատկի արգանի չէ համարում, որ իրեն կարող չէ զգում այբուբենի հոտն առնելուց յետոյ իսկոյն՝ իւր ուսուցիչներին դասեր տալու ...

Եւ ուսկայն Հ. Մէնէվշեանի գլուխկը շատ օգտակար խրատներ է պարունակում մեր ... ոչ միայն համբամիների համար. քանի՞ն արգեօք մեր «մատենագիր» համարուածներից համապատասխանում են այն օրինակին, որի համար Հ. Մէնէվշեանն հետեւեալ յատկութիւններն անհրաժեշտ է համարում. «Քեզնաւոր միտի, որ կարենայ իմաստներ ու դաշտավարներն գիւրաւ ծնանիլ. իգորի յաջ ծանօրուրին եւ հմուրին ... իւր ընտրած նիւզին ծանօթութեանց առաջ պաշտա ևլու:»

Մեր թարգմանիչներից քանի՞ն ունին այն պայմանները, որ պահանջուում են ամէն գիրք կամ յօդուած թարգմանողի համար. «Իրեւ այն լեզուն՝ որմէ թարգմանել կ'ուզուի ... յաջ գիտնալ նոյնպէս այն լեզուն որով թարգմանել կը ձեռնարկուին:» Մեր հեղինակներից քանի՞ն արգեօք զգում են թէ զիրք շարադրելու համար անհրաժեշտ է «գոնէ մէկ օսար լեզու յաջ գիտնալ:»

Սոցա նմանն եւ ուրիշ կարգի խրատներ շատ կան Հ. Մէնէվշեանի գլուխկի մէջ, որ վատ չէր լինի եթէ սերտէնն մեր թէ նորուս և թէ իրենց փորձուած ու հմուտ համարող հեղինակներից շատերը:

Օգտակար խրատներ են նուե զիրք գրելու արուեստի գործնական, արտաքին կողմին վերաբերեալ ցուցմունքները, օրին. զրութեան ձևը, ձեռագրի թղթի, տպագրելի զրերի ընտրութեան, սրբագրութեան ևլու. վերաբերեալ գլուխները: Գլուխին երբ յաւելուած կցուած է և մէ վարբին յօդուած. «Գիրք կարգալու արուեստ» վերնագրով:

Կոյց առաջնորդ, բարոյական—վարդապետական բանաստեղծութիւն. Եղիշէ վարժ. Մեծատունեան. Մուկուա, 1897:

Դժոյի. Յովաէլի Կ. Ճանիկեան. Թիֆլիզ. 1897.

ՍՈՒՐ ՄՏՏ ՔԵՐ.

«Նախ քան մէկին դատապարտելը, տեղեկացիր՝ ինչ կրթութիւն է նա սացել:»

Յանախ մարգիկը բաղդադ են որոնում այնպէս ինչպէս մէկը որոնում է քթին գրած ակնոցը:

«Ցաւում եմ» դարձուածը ամենատարածուած ստախօսութիւնն է:

Երբեմն աւելի հեշտ է լինում փայլուն ճառ ասել, քան անզին յարմար խօսք գտնել:

Մեծ հոգսն այն առաւելութիւնն ունի, որ շատ փարփեր կլանում է:

Եւր վրայ բարկանալ՝ նշանակում է պատմել իրեն օտարի պակասութեանց համար:

Ով ծառաների ձեռքով է օրդիք կրթում պէտք է չզարմանալ, եթք նորա մեծանալուց յետոյ ծառայի հոգի են ունենում:

Քափնիների վրայ քնողին նախանձը դարձեցնում է: